

Indstilling

Til Århus Byråd
via Magistraten

Den 29. april 2009

Anlægsbevilling på 4,7 mio. kr. til etablering af nybygning til Natursamarbejdet under Børn og Unge, Naturcenter Sølyst i Brabrand

1. Resume

Århus Byråd har d. 3. oktober 2007 vedtaget " Forslag til årsbudget for 2008 samt budgetoverslag for årene 2009-2011". I den forbindelse blev der truffet beslutning om, at der over en 10-årig periode skal investeres 500 mio. kr.¹ i en teknisk og pædagogisk modernisering af ude- og indemiljøer på Århus Kommunes skoler, dag- og fritidstilbud. Ude- og indemiljøerne skal i højere grad inspirere børn og unge til aktiv brug af deres kroppe og sanser og stimulere deres kreativitet og inviterer til leg og læring. Dette projekt omtales som RULL-projektet, der er en forkortelse af RUm til Leg og Læring.

I forbindelse med beslutningen om hvordan RULL-indsatsen skulle organiseres, er der nævnt en række tekniske og funktionelle vedligeholdelses- og moderniseringsprojekter, hvor det ville være hensigtsmæssigt at udvide disse med pædagogiske moderniseringer i overensstemmelse med visionerne bag RULL. Et af de projekter der er nævnt, er erstatningslokaler til Natursamarbejdet.

Natursamarbejdet er et økologisk besøgslandbrug, der er organiseret som et pædagogisk netværk under Børn og Unge. Netværket består af 28 betalende "andelsbrugere", der udgøres af skoler, dag- og fritidstilbud i Århus Kommune, og som bidrager økonomisk til driften af lokaliteten. Natursamarbejdet har siden 1990 dannet ramme om et unikt og anderledes miljø for leg og læring, hvor uderum, naturoplevelser, fysisk aktivitet og integration udgør væsentlige elementer.

¹ d. 9. oktober 2008 blev der tilført yderligere midler til RULL ved Byrådets vedtagelse af " Forslag til årsbudget for 2009 samt budgetoverslag for årene 2010-2012".

Århus Kommune
Administrationsafdeling
Børn og Unge

Grøndalsvej 2
8260 Viby J
Sagsnummer M5/2006/04953
Sagsbehandler Lars Guldager
Telefon 8940 2000
Direkte telefon
Telefax 8940 3490
E-post byg@bu.aarhus.dk
E-post direkte lag@aarhus.dk
www.aarhuskommune.dk

Natursamarbejdets arbejde har to fokusområder: Et pædagogisk udviklingsprojekt og et byggeprojekt. Byggeprojektet, der behandles i denne indstilling, understøtter den pædagogiske udvikling. Det pædagogiske projekt "Kvalitetsløfte Natursamarbejdet" har fokus på integration, sprog og naturfaglig formidling og støttes af eksterne bidragydere, herunder Familiestyrelsen.

På et areal på Naturcenter Sølyst foreslås opført en ny bygning som ramme for det pædagogiske udviklingsarbejde. Nybygningen opføres som et fremsynet økologisk bæredygtigt byggeri. Den samlede udgift efter licitationen udgør 4,7 mio. kr., hvoraf der er givet tilsagn om eksterne midler på 2,8 mio. kr. fra Familiestyrelsen, Skov- og Naturstyrelsens pulje til lokale grønne partnerskaber, Friluftsrådet og Villa Heise legatet.

Der er således et yderligere finansieringsbehov på 1,9 mio. kr., der indstilles frigivet af de midler, der er afsat til RULL.

2. Beslutningspunkter

At 1) Der meddeles en anlægsbevilling på 4,7 mio. kr. til opførelse af en samlet bygning for Natursamarbejdets aktiviteter på Louisevej 100, Brabrand.

At 2) Anlægsbevillingen delvist finansieres gennem tilsagn fra eksterne bidragydere på 2,8 mio. kr.

At 3) De resterende 1,9 mio. kr. frigives af de midler, der er afsat til RULL.

3. Baggrund

3.1 RULL, Rum til leg og læring

Formålet med at investere i bedre og mere visionære fysiske rammer i skoler, dag- og fritidstilbud er at sikre, at de fysiske rammer bliver fremtidssikret og dermed i højere grad medvirker til at understøtte Børn og Unges fire overordnede effektmål for børn og unge (læring og udvikling, rummelighed, trivsel og sundhed og forældreinddragelse) og Tænk tankens 6 principper for godt børnebyggeri.

I den indledende fase af RULL blev det besluttet hvordan "Organisering af indsatsen i forbindelse med udmøntningen af midlerne til teknisk og pædagogisk modernisering af skoler, dag- og fritidstilbud

(Fremsyn for Århus)² skulle udføres. Som bilag til denne indstilling blev der vedlagt en række planlagte vedligeholdelses-, moderniserings- og udbygningsprojekter i skoler, dag- og fritidstilbud, som det vil være hensigtsmæssigt at udvide med pædagogiske moderniseringer i overensstemmelse med visionerne bag RULL. Et af de projekter, der er nævnt i bilaget og indstillingen er netop ønsket om, at etablere en ny bygning som ramme for Natursamarbejdets pædagogiske udviklingsarbejde.

I forbindelse med den overordnede organisering af RULL-indsatsen er der endvidere fremsendt en indstilling til byrådsbehandling i foråret 2009: "Rum til leg og læring. Første prioriteringsrunde". Af indstillingen fremgår det, at der prioriteres på flere niveauer. Dels udføres der en sammenhængende analyse af udvalgte Områder i Århus kommune, og dels realiseres enkeltstående afgrænsede projekter, bredt fordelt i hele kommunen. Nærværende projekt er nævnt i indstillingen som et af de enkeltstående afgrænsede projekter, der opfylder hensigten med RULL, og som derfor i den første prioriteringsrunde indstilles iværksat.

Som inspirationskilde for fremtidens børnebyggeri blev der i den indledende fase af RULL nedsat en tænketank under titlen "Fremtidens børnebyggeri. Rum til leg og læring". Tænketanken har udfærdiget en rapport, hvori der findes en række anbefalinger til etablering af fysiske rammer, der kan understøtte den pædagogiske indsats. Tænketanksrapporten lægger blandt andet vægt på, at uderum er vigtige læringsrum.

Natursamarbejdet udgør netop et unikt og anderledes miljø for leg og læring, hvor uderum, naturoplevelser og fysisk aktivitet udgør væsentlige elementer.

Natursamarbejdet er beliggende mellem Brabrand sø og Gellerupparken. Området er karakteriseret ved, at en stor del af boligmassen udgøres af lejlighedskomplekser. For en stor del af brugerne og beboere fra Gellerupområdet udgør Natursamarbejdet en grøn oase.

Natursamarbejdet besøges årligt af flere end 7000 registrerede brugere fra "andelshavende" institutioner: Skoler, dag- og fritidstilbud i Århus kommune. Derudover besøges lokaliteten af estimeret 3000 uregistrerede borgere uden tilknytning til de "andelshavende" kommunale tilbud. Natursamarbejdets lokalitet er således offentligt tilgængelig.

² Vedtaget d. 9. april 2008

Natursamarbejdet har i dag til huse i lejede lokaler på Naturcenter Sølyst, Louisevej 100, Brabrand, der administreres af Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø. Baggrunden for at placere Børn og Unges tilbud på Naturcentret er, at der med denne placering gives mulighed for at have et godt samarbejde og opnå synergi i berøringsfladen mellem naturformidling, sprogtilegnelse, leg og læring til gavn for børn og unge i Århus Kommune.

De bygningsmæssige faciliteter for Natursamarbejdet udgøres i dag af 47 kvadratmeter lejede lokaler på Naturcenter Sølyst. Dertil kommer et antal udrangerede togvogne, småskure og volierer, der medfører væsentlige arbejdsmiljømæssige begrænsninger.

Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø har anmodet om, at Natursamarbejdet foretager en oprydning og lovliggørelse af de mange småbygninger.

De eksisterende bygningsmæssige rammer er endvidere begrænsende for det pædagogiske udviklingsarbejde og den naturfaglige formidling, der foregår på lokaliteten. Derfor er der projekteret en nybygning, der muliggør fjernelse af de gamle skure og samtidig giver bedre rammer for Natursamarbejdet fremover. Projektet er godkendt af Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø.

4. Den forventede effekt

Etableringen af den nye bygning og den følgende forbedring af de fysiske rammer for Natursamarbejdet supplerer det unikke miljø for leg og læring, der er anderledes end traditionelle læringsmiljøer. Personalet på Natursamarbejdet indgår i forskellige samspil med børnenes og de unges pædagoger, og tilsammen vil disse fysiske og pædagogiske rammer skabe nogle unikke muligheder, der er med til at understøtte nogle af Århus Kommunes overordnede mål for børn og unge.

Forbedringen af de fysiske rammer vil således bidrage til at stimulere børn og unges nødvendige faglige, personlige, sociale og kulturelle kompetencer. Dermed understøttes Århus Kommunes overordnede mål for børn og unge: læring og udvikling.

Muligheden for fysisk aktivitet i tilbuddet, samt den økologiske dyrkningsform understøtter Århus Kommunes overordnede mål for børn og unge: Sundhed og trivsel.

I områdets dagtilbud er en stor del af børnene tosprogede. Op mod halvdelen af de børn, der benytter Natursamarbejdet, har en anden etnisk baggrund end dansk. Natursamarbejdet udfører derved en vigtig funktion i forhold til integrationsarbejdet, herunder at skabe erfaringsgrundlag for kulturelle forskelle i syn på natur og dyr, ligesom sprogliggørelse af erfaringer med naturen vægtes, således at sprogtilegnelse og begrebsdannelse styrkes.

Det igangværende pædagogiske udviklingsarbejde understøtter Århus Kommunes overordnede mål for børn og unge: Rummelighed. Udviklingsarbejdet har særligt fokus på naturaktiviteter med udsatte børn, herunder udvikling af pædagogiske naturaktiviteter med særligt fokus på udsatte børns behov for støtte til sprogudvikling.

Natursamarbejdets karakter af bæredygtigt byggeri med økologiske dyrkningsformer danner også ramme for formidling og diskussion af emner som bæredygtighed, klima og miljø.

5. De planlagte ydelser

- Den projekterede nybygning på 162 m² indeholder faciliteter til de besøgende brugerinstitutioner, herunder puslerum, garderobe og madpakkerum.
- Nybygningen indeholder ligeledes faciliteter til natursamarbejdet: Lager, redskabsrum for børn og voksne, garage og værksted. Endvidere indeholder bygningen et hønsehus og særskilt er placeret en staklade.
- Natursamarbejdets nybygning opføres som bæredygtigt økologisk byggeri.

Nærværende indstilling er med sit indhold med til at sikre en optimal udnyttelse af arealet ved Natursamarbejdet, sikre den tinglyste offentlige tilgængelighed og understøtte det igangværende pædagogiske udviklingsarbejde med fokus på udsatte børn og unge. Anlægsarbejdets karakter af økologisk bæredygtigt byggeri er et fordyrende element, men det indgår som et led i den pædagogiske modernisering og giver gode rammer for det pædagogiske arbejde på lokaliteten.

6. Organisering af indsatsen

Et udbudsmateriale for nybygningen er udarbejdet i samarbejde med brugerne af Natursamarbejdet og udsendt i licitation med forbehold for at byrådsindstillingen bliver vedtaget.

Der er udstedt byggetilladelse d. 7. februar 2008, og projektet har været i licitation d. 28. august 2008.

7. Konsekvenser for ressourcer

Den samlede anlægsudgift til etablering af den nævnte nybygning ved Natursamarbejdet efter licitation udgør 4,7 mio. kr.

Fordeling af rådighedsbeløb, udgifter og indtægter i 1.000 kr.

	2008	2009	2010	I alt
Udgifter				
Håndværkerudgifter		4.019		
Bygherreleverancer		50		
Montering		50		
Rådgiverhonorar		598		
Anlægsudgifter i alt³		4.717		4.717
Indtægter				
Fondsmidler ⁴	-30		-200	-230
Statstilskud ⁵		-1.744	-894	-2.638
Ekstern finansiering i alt				-2.858
Børn og Unges Udelivspulje ⁶		-20		-20
Frigives af de midler, der er afsat til RULL		-1.869		-1.869
Indtægter i alt	-30	-3.633	-1.094	-4.757
Nettoudgift	-30	1.084	-1.094	-40
Afregning til momsudligningsordningen ⁷	5		35	40

³ Anlægsudgiften forventes afholdt i 2009, således at alene afleverings og opfølgingsudgifter vil blive afholdt i 2010

⁴ 200.000 kr. fra Friluftsrådet og 30.000 fra Villa Heise legatet. Tilskud fra Villa Hieses Legatet er givet til institutionen. Derfor overføres 30.000 kr. af institutionens driftsmidler til anlægsbevillingen, hvoraf 5.000 kr. reserveres til momsudligning.

⁵ 1.744.000 kr. fra Familiestyrelsen og 894.000 kr. fra Skov- og Naturstyrelsens pulje til Lokale grønne partnerskaber

⁶ Tilskud fra Børn og Unges udelivspulje er registreret på institutionens budgetskeema under "Bygningsvedligeholdelse". Derfor overføres 20.000 kr. af institutionens driftsmidler til anlægsbevillingen.

⁷ Bekendtgørelsen om momsudligningsordningen indeholder en bestemmelse om, at 17,5 % af anlægstilskud og i visse tilfælde driftstilskud til kommuner fra bl. a. **fonde**, private foreninger, institutioner, EU m.v. samt af lån på særligt gunstige vilkår modregnes med 17,5 % i momsudligningsordningen jf. bekendtgørelsen om momsudligningsordningen.

Balance	-25	1.084	-1.059	0
----------------	------------	--------------	---------------	----------

Tilskud fra Familiestyrelsen udbetales forud på grundlag af projektbeskrivelse. Villa Heise Legat er udbetalt og møntet på anvendelse til opføring af et hønsehus. De øvrige legater udbetales efter afsluttet og revideret projektreghnskab i forbindelse med aflæggelse af årsregnskab 2009 og intægtsføres først i 2010.

De statslige midler er tildelt på baggrund af projektbeskrivelse og forventet budget. Hvis ikke projektet gennemføres i henhold til projektbeskrivelse og budget, kan tilskuddet reduceres eller bortfalde helt. Det forudsættes endvidere, at bygningen ikke sælges eller overgår til andet formål indenfor 10 år efter udbetaling af tilskud.

Børn og Unge afholder husleje- og forpagtningsafgiften i forhold til Teknik og Miljø. Afgiften udgør aktuelt ca. 40.000 kr. (P/L 2007). Andelsbrugerne afholder selv udgifter til drift og vedligehold indenfor nuværende eget budget.

Byggeriet forventes afsluttet i 2009.

Louise Gade

/

Nils Petersen

Bilag

Bilag 1: Rådighedsbeløb: T-09-554-002 (vedlagt originalsagen/
-elektronisk)

Bilag 2: Anlægsbevilling: AB-09-554-002 (vedlagt originalsagen/
-elektronisk)

Tidligere beslutninger

- Århus Byråd har d. 3. oktober 2007 vedtaget årsbudgettet for 2008 samt budgetoverslag for årene 2009-2011. I denne forbindelse blev der truffet beslutning om, at der over en 10-årig periode skal investeres 500 mio. kr. i en teknisk og pædagogisk modernisering af kommunens skoler, dag- og fritidstilbud.

- Århus Byråd har d. 9. april 2008 vedtaget "Organisering af indsatsen i forbindelse med udmøntningen af midlerne til teknisk og pædagogisk modernisering af skoler, dag- og fritidstilbud (Fremsyn for Århus)"
- Århus Byråd har d. 9. oktober 2008 vedtaget " Forslag til årsbudget for 2009 samt budgetoverslag for årene 2010-2012".